

DOI: [10.32702/2307-2156-2019.11.37](https://doi.org/10.32702/2307-2156-2019.11.37)

УДК 354.35

С. В. Касьянюк,
к. т. н., доцент, доцент кафедри Економіки підприємства,
Донбаська державна машинобудівна академія
ORCID: 0000-0002-1552-2050
М. С. Каракай,
к. н. з держ. упр., доцент,
доцент кафедри Обліку оподаткування та економічної безпеки,
Донбаська державна машинобудівна академія
ORCID: 0000-0002-3996-5788

ОЦІНКА РІВНЯ ІНФОРМАТИЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ ТА СТАНУ ВПРОВАДЖЕННЯ ЕЛЕКТРОННОГО УРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ

S. Kasianiuk
PhD of Technical Sciences, Associate Professor,
Associate Professor of Department of economy of enterprises,
Donbas state machine-building academy
M. Karakai
PhD of Sciences in Public Administration, Associate Professor,
Associate Professor of the Department of Taxation and Economic Security
Donbas state machine-building academy

ASSESSMENT OF THE LEVEL OF INFORMATION OF PUBLIC ADMINISTRATION AND THE STATE OF IMPLEMENTATION OF ELECTRONIC GOVERNANCE IN UKRAINE

У статті визначено рівень інформатизації державного управління. Перш за все проаналізовані дані щодо наявності у домогосподарствах України комп'ютерів, ноутбуків та мобільних телефонів як основних апаратних пристроїв, з використанням яких можна отримувати електронні послуги. Наведено дані щодо розподілу домогосподарств за параметрами користування окремих апаратних засобів. Представлено дані щодо наявності апаратних засобів та доступу до Інтернет на підприємствах, а також розраховано основні показники інформатизації підприємств. На підставі чого зроблено висновок, що рівень інформатизації бізнес-процесів на підприємствах є середнім, однак рівень взаємодії з органами державної влади є недостатнім.

У статті наведено дані щодо міжнародної оцінки стану е-урядування в Україні. Їх аналіз свідчить, що Україна має середній рівень інформатизації державноуправлінських процесів, однак тенденція зміни в цілому є негативною. Зазначені проблеми обумовлені недостатнім рівнем електронної готовності органів влади України до впровадження інформаційно-аналітичного забезпечення. Результати оцінки індексу розвитку інформаційно-аналітичного забезпечення державного управління в Україні свідчать, що рівень використання

прикладних інформаційно-аналітичних програм в діяльності органів влади є низьким, як з огляду на їх відсутність, так і з огляду на компетенцію державних службовців, не високим є і рівень інформаційно-аналітичної підтримки надання електронних послуг.

The article defines the level of informatization of public administration. First of all, the data on the availability of computers, laptops and mobile phones in the Ukrainian households as the main hardware devices for receiving electronic services are analyzed. The data on the distribution of households by the parameters of the use of individual hardware are given. The data on availability of hardware and Internet access at the enterprises are presented, as well as the basic indicators of informatization of enterprises are calculated. On the basis of this, it is concluded that the level of informatization of business processes in enterprises is medium, but the level of interaction with public authorities is insufficient.

The article provides data on the international assessment of the state of e-government in Ukraine. Their analysis shows that Ukraine has an average level of informatization of public administration processes, but the tendency for change as a whole is negative. It should also be noted that, against the background of other, especially European, countries, Ukraine has a much worse dynamic of introducing eGovernment elements into the government system, widening the gap between Ukraine and the most effective countries in terms of quality of online service delivery and participation in eGovernment, which largely determine the amount of information and analytical work in the authorities. A more meticulous analysis revealed that the low level of TII was due to two factors - low availability of landline phones and low access to broadband. The low value of OSI was influenced by the low level of electronic document flow between public authorities, on the one hand, and the public and business, on the other, an extremely poor level of transaction execution; the failure of the feedback mechanism to improve the delivery of electronic administrative services.

These problems are caused by insufficient level of electronic readiness of the Ukrainian authorities to implement information and analytical support. The results of the assessment of the index of development of information and analytical support of public administration in Ukraine show that the level of use of applied information and analytical programs in the activity of the authorities is low, both in view of their absence and in view of the competence of civil servants, and the level of information and analytical support for the provision of electronic services.

Ключові слова: інформаційно-аналітичне забезпечення; електронне урядування; рівень інформатизації; електронна готовність.

Keywords: information and analytical support; e-governance; level of informatization; e-readiness.

Постановка проблеми. Ефективне державне управління можливе лише на засадах створення якісно нових систем інформаційно-аналітичного забезпечення, завдяки яким можливе досягнення повноти та точності інформації, оперативне прийняття та реалізація управлінських рішень на всіх рівнях державної влади.

Впровадження електронного урядування передбачає створення якісно нових форм організації діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування, їхню взаємодію з громадянами та суб'єктами господарювання шляхом надання доступу до державних інформаційних ресурсів та можливості отримання електронних адміністративних послуг.

Проблеми, що перешкоджають впровадженню елементів е-урядування, в першу чергу пов'язані з низькою інформаційною культурою посадових осіб та цифровою нерівністю. Зазначені обставини актуалізують потребу у визначенні рівня інформатизації державного управління.

Аналіз основних досліджень і публікацій. Проблеми впровадження електронного урядування в Україні розглядаються в різних дослідженнях, серед яких доцільно виділити праці А. О. Голубоцького [1], І. Клименка [2], Д. Ланде [3], Семенченко [4], В. Фурашева [3], С. Чукут [2] та інших науковців.

Метою впровадження е-урядування в Україні є розвиток електронної демократії задля досягнення європейських стандартів якості електронних державних послуг, відкритості та прозорості влади для людини та громадянина, громадських організацій, бізнесу [5]. На цьому шляху втілення Концепції електронного урядування вже маємо певні досягнення:

- упровадження новітніх конкурентоспроможних інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) в усі сфери суспільного життя, зокрема в економіку України, діяльність органів державної влади та місцевого

самоврядування, сферу бізнесу та повсякденне життя пересічних громадян;

- забезпечення комп'ютерної та інформаційної грамотності населення, насамперед шляхом створення системи освіти, орієнтованої на використання новітніх ПСТ у формуванні всебічно розвиненої особистості;
- розвиток національної інформаційної інфраструктури та її інтеграція зі світовою інфраструктурою;
- державна підтримка нових «електронних» секторів економіки (торгівлі, фінансових і банківських послуг тощо);
- створення загальнодержавних інформаційних систем, насамперед у сферах охорони здоров'я, освіти, науки, культури, охорони довкілля.

У той же час аналіз стану електронного урядування показав, що перепонами на шляху до його ефективного впровадження є: відсутність політичної волі; недосконалість нормативно-правового забезпечення; низький рівень фінансування та ефективності використання наявних ресурсів; низький рівень інформатизації окремих галузей економіки та регіонів; недостатній рівень володіння ІКТ серед державних службовців та громадян у цілому; низька популярність е-урядування серед населення. За цих умов актуалізується потреба у визначенні рівня інформатизації державного управління.

Формулювання цілей статті. Головною метою цієї роботи є визначення рівня інформатизації державного управління та дослідження поточного стану впровадження електронного урядування в Україні.

Виклад основного матеріалу дослідження. Перш за все, варто проаналізувати показники, які характеризують стан інформаційно-аналітичного забезпечення державного управління в Україні.

В табл. 1 наведено дані щодо наявності у домогосподарствах України комп'ютерів, ноутбуків та мобільних телефонів як основних апаратних пристроїв, з використанням яких можна отримувати електронні послуги від держави або отримувати і надавати інформацію через мережу Інтернет. Аналіз наведених показників дозволяє виявити наступне:

протягом 2008-2014 рр. кількість комп'ютерів на 100 домогосподарств збільшилася на 72,7%, мобільні телефони, мобільні телефони – на 31,7%; кількість ноутбуків на 100 домогосподарств в 2010-2014 рр. зросла в 4,5 рази;

в 2014 р. кількість домогосподарств, які мають персональний комп'ютер, становила більше третини їх кількості (36,8%), цей показник збільшився у порівнянні з 2008 р. на 15,6 в.п.; в 2014 р. кількість домогосподарств, які мають мобільний телефон, становила 94,1%, що 17,3 в.п. більше за аналогічний рівень 2008 р.; в 2014 р. кількість домогосподарств, що мають ноутбук, склала 24,8%, що на 19,3 в.п. більше, ніж в 2010 р.;

Таблиця 1.
Показники забезпеченості домогосподарств апаратними засобами доступу до Інтернет

Показник	2008	2010	2012	2014	Темпи зростання, % (приросту структури, в.п.)			
					2010 до 2008	2012 до 2010	2014 до 2012	2014 до 2008
Кількість апаратних пристроїв на 100 домогосподарств, од., в т.ч.:								
персональних комп'ютерів	21,6	25,4	32,8	37,3	117,6	129,1	113,7	172,7
мобільних телефонів	149,3	167	186,6	196,6	111,9	111,7	105,4	131,7
ноутбуків	...	5,8	13,5	25,9	...	232,8	191,9	...
Всього домогосподарств, тис., в т.ч. тих, що мають:	17199	17050,3	16984,1	15501,3	99,1	99,6	91,3	90,1
персональні комп'ютери, %	21,2	25,2	32,4	36,8	4,0	7,2	4,4	15,6
мобільні телефони, %	76,8	84,2	90,8	94,1	7,4	6,6	3,3	17,3
ноутбуки, %	...	5,5	13,1	24,8	...	7,6	11,7	...
Всього міських домогосподарств, тис., в т.ч. тих, що мають:	11864,8	11788	11768	10628,9	99,4	99,8	90,3	89,6
персональні комп'ютери, %	27,1	31,2	39,5	44,8	4,1	8,3	5,3	17,7
мобільні телефони, %	80,8	88,5	93,7	96,3	7,7	5,2	2,6	15,5
ноутбуки, %	...	7,2	16,1	30,9	...	8,9	14,8	...
Всього сільських домогосподарств, тис., в т.ч. тих, що мають:	5384,2	5262,3	5216,1	4872,4	97,7	99,1	93,4	90,5
персональні комп'ютери, %	8,2	9,9	16,6	19,5	1,7	6,7	2,9	11,3
мобільні телефони, %	67,7	74,5	84,3	89,5	6,8	9,8	5,2	21,8
ноутбуки, %	...	1,8	6,3	11,3	...	4,5	5,0	...

(проаналізовано авторами за [6, 7])

населення в містах має кращий рівень забезпеченості апаратними засобами, ніж населення у сільській місцевості: в 2014 р. у 44,8% міських домогосподарств мали персональний комп'ютер, що в 2,3 разу більше, ніж аналогічний показник забезпеченості сільських домогосподарств; розрив у забезпеченості ноутбуками є ще більшим і складає 2,7 разу, тоді як розрив у забезпеченості мобільними телефонами скоротився з 1,2 разу в 2008 р. до 1,08 разу в 2014 р.

В табл. 2 наведено дані щодо розподілу домогосподарств за параметрами користування окремих апаратних засобів. Їх аналіз дозволяє відзначити, що:

кількість домогосподарств, які мають персональні комп'ютери зросла в цілому за період з 2010 до 2014 р. на 32,6%, в т.ч. в міських домогосподарствах – на 25,8%, в сільських – на 82,1%, більша динамічність зростання наявності комп'ютерів в домашніх господарствах, розташованих в сільській місцевості, обумовила зростання їх частки в структурі домогосподарств, які є власниками персональних комп'ютерів на 4,5 в.п.;

в більшості домогосподарств в користуванні знаходиться 1 ПК, однак дані державної статистики не враховують наявність у членів даного домогосподарства ноутбуків та планшетів, тобто тенденцію якісного урізноманітнення наявності засобів доступу до Інтернет за рахунок гаджетів виявити не можливо;

кількість домогосподарств, які мають мобільні телефони зросла незначним чином, всього на 1,7%, що визначається значною розповсюдженістю користування МТ вже на 2010 р., інша тенденція – скорочується частка домогосподарств, які мають МТ, у містах – -1,9%, тоді рівень забезпеченості мобільними телефонами на селі зріс на 11,2%;

важливою тенденцією є збільшення кількості мобільних телефонів у домогосподарствах – кількість домогосподарств, що мають 1 або 2 МТ скорочується, тоді як кількість домогосподарств, що мають 3 МТ та більше – зростає (в цілому на 5,9 в.п., у містах – на 5,3 в.п., у селах – на 7,5 в.п.);

Таблиця 2.

Розподіл домогосподарств за параметрами користування окремими апаратними засобами доступу до Інтернет

Показник	2010	2012	2014	Темп зростання 2014 до 2010 р., % (зміна структури, в.п.)
Персональні комп'ютери				
Кількість домогосподарств, що мають даний вид апаратного засобу, тис. од., в т.ч.	4301,5	5507,1	5705,0	132,6
міські, тис. од.	3779,9	4643,6	4755,0	125,8
%	87,9	84,3	83,3	-4,5
сільські, тис. од.	521,6	863,5	950,0	182,1
%	12,1	15,7	16,7	4,5
З них, %, мають				
1 ПК, в т.ч.	99,2	99,0	98,7	-0,5
міські	99,2	98,9	98,7	-0,5
сільські	99,2	99,1	98,9	-0,3
З наявних пристроїв куплено домогосподарствами новими, %, в т.ч.	94,5	94,9	95,5	1,0
міські	94,6	95,3	96,0	1,4
сільські	92,8	91,9	92,6	-0,2
Мобільні телефони				
Кількість домогосподарств, що мають даний вид апаратного засобу, тис. од., в т.ч.	14352,0	15423,3	14592,6	101,7
міські, тис. од.	10430,9	11026,9	10232,3	98,1
%	72,7	71,5	70,1	-2,6
сільські, тис. од.	3921,6	4396,4	4360,3	111,2
%	27,3	28,5	29,9	2,6
З них, %, мають				
1 МТ, в т.ч.	31,5	28,4	27,0	-4,5
міські	28,8	26,4	24,7	-4,1
сільські	36,6	33,3	32,2	-4,4
2 МТ, в т.ч.	38,6	37,3	37,2	-1,4
міські	40,3	38,7	39,1	-1,2
сільські	34,0	34,0	32,9	-1,1

3 і більше МТ, в т.ч.	29,9	34,3	35,8	5,9
міські	30,9	34,9	36,2	5,3
сільські	27,4	32,7	34,9	7,5
3 наявних пристроїв куплено домогосподарствами новими, %, в т.ч.	91,8	94,2	95,5	3,7
міські	92,9	94,9	96,7	3,8
сільські	89,0	92,2	92,6	3,6

(розраховано авторами за даними [9-11])

рівень новизни наявних апаратних засобів є достатньо високим (в 2014 р.: 95,5% домогосподарств мали комп'ютер або мобільний телефон, куплений новим) і має в цілому позитивну динаміку.

За різними оцінками чисельність користувачів Інтернет в 2014 р. склала в середньому 17,5 млн чол. (рівень проникнення Інтернет – 40% населення, що відповідає світовому рівню – 40,4%, однак значно нижче, ніж в Європі – 70,5%), а в 2015 р. – 21,1 млн чол. (58% населення).

В табл. 3 представлено дані щодо наявності апаратних засобів та доступу до Інтернет на підприємствах.

Таблиця 3.

Показники використання апаратних засобів і доступу до Інтернет на підприємствах

Показники	2010	2012	2014	Зміна частки, в.п.
Кількість підприємств, що використовували ПК, %	87,7	91,1	93,4	5,7
Середня чисельність комп'ютерів на 1 підприємство, од.	26,9	26,1	31,2	4,3
Частка підприємств, що мають доступ в Інтернет, %, з них	86,2	95,1	97,4	11,2
фіксований широкосмуговий доступ	77	79	65,9	-11,1
нефіксований широкосмуговий доступ	23,6	25,9	28,3	4,7

(розраховано авторами за даними [6, 7, 11])

Як можна побачити з наведених даних, за всіма показниками спостерігається позитивна динаміка протягом всього періоду аналізу за виключенням показника доступу до Інтернет-мережі з використанням широкосмугового зв'язку: частка підприємств, які використовували даний вид доступу з 2010 до 2014 р. скоротилася на 11,1 в.п., причому певна частина підприємств перейшла до забезпечення мобільного широкосмугового зв'язку (зростання на 4,7 в.п.), інша частина використовувала комутований доступ через телефонну лінію, що є більш технологічно відсталим, але й більш дешевим варіантом.

В табл. 4 представлено основні показники інформатизації підприємств, в т.ч. підприємств, що надають адміністративні та допоміжні послуги на початок 2015 р.

Таблиця 4.

Окремі показники інформатизації підприємств на 01.01.2015 р.

Показник	Всі підприємства	Підприємства, що надають адміністративні або допоміжні послуги
Всього підприємств, які використовували комп'ютери	41165	2637
Середня чисельність комп'ютерів на 1 підприємство, од.	31,2	12,6
Частка підприємств, що використовують комп'ютери, %	93,4	88,3
Частка підприємств, що мають доступ в Інтернет, %	97,4	94,5
Частка підприємств, що здійснюють відправку / отримання даних до органів державної влади	73,8	64,3
Частка підприємств, що використовують Інтернет для:		
отримання форм в електронному вигляді, %	79,2	69,3
відправки форм в електронному вигляді, %	83,9	79,5
отримання адміністративних послуг, %	40,5	33,8
подання пропозицій для участі в тендерах, %	13,4	11,5

(розраховано авторами за даними [11])

Їх огляд підтверджує висновок, що рівень інформатизації бізнес-процесів на підприємствах є середнім (з урахуванням напрямів використання комп'ютерної техніки), однак рівень взаємодії з органами державної влади є

недостатнім, зміст такої взаємодії, в основному, зводиться лише до надання звітності в електронному вигляді, тоді як отримання адміністративних послуг і подання пропозицій для участі в тендерах через інформаційні мережі реалізуються дуже слабо.

На сьогодні реалізація державної політики в сфері забезпечення розвитку електронного урядування здійснюється на основі низки документів.

Механізм, за допомогою якого реалізується Національна програма інформатизації, в т.ч. проекти електронного урядування можна схарактеризувати як механізм реалізації державних цільових програм. Разом з тим, нестача фінансування, невдала організація значно ускладнює реалізацію даного механізму, що відбивається на втраті ним динамічності.

В табл. 5 наведено дані щодо міжнародної оцінки стану е-урядування в Україні.

Таблиця 5.
Показники стану е-урядування в Україні

Показник	2010			2014		
	Україна	Європа	Світ	Україна	Європа	Світ
індекс розвитку е-урядування (<i>EGDI</i>)	0,5181	0,6227	0,4406	0,5032	0,6936	0,4712
індекс надання онлайн-послуг (<i>OSI</i>)	0,1177	0,1480	-	0,2677	0,5695	0,3919
індекс розвитку телекомунікаційної інфраструктури (<i>ТИ</i>)	0,0821	0,1598	-	0,3802	0,6678	0,3650
індекс електронної участі в урядуванні (<i>EPI</i>)	-	-	-	0,4314	0,5454	0,6566

(за даними [12, 13])

Їх аналіз свідчить, що Україна має середній рівень інформатизації державноуправлінських процесів, однак тенденція зміни в цілому є негативною: позиція в світовому рейтингу змістилася з 54 місця в 2010 р. до 87 в 2014 р. Крім того, слід відзначити, що на фоні інших, особливо європейських, країн Україна має значно гіршу динаміку впровадження елементів е-урядування в систему державного управління, зростає розрив між Україною та найбільш ефективними країнами аспектах якості надання онлайн-послуг та участі в е-урядуванні, які значною мірою визначають обсяги інформаційно-аналітичної роботи в органах влади.

Більш прискіпливий аналіз дозволив визначити, що низький рівень значення *ТИ* обумовлене двома факторами – низькою забезпеченістю населення стаціонарними телефонами і низький рівень доступу до широкопasmового зв'язку. На низьке значення *OSI* здійснив вплив низький рівень використання електронного документообігу між органами державної влади, з одного боку, та населенням і бізнесом – з іншого, надзвичайно поганий рівень реалізації транзакцій (по типу заповнення декларацій і здійснення платежів он-лайн); нереалізованість механізму зворотного зв'язку для покращення надання електронних адміністративних послуг. Найгіршими є позиції України по індексу електронної участі в урядуванні, зокрема показник електронної участі в прийнятті урядових рішень в Україні за даними дослідження 2014 р. складає 0.

Зазначені проблеми обумовлені власне кажучи недостатнім рівнем електронної готовності органів влади України до впровадження інформаційно-аналітичного забезпечення.

В табл. 6 наведено дані щодо результатів оцінювання електронної готовності органів влади в Україні.

Найгірші оцінки отримано за такими індикаторами, як інтеграція систем та даних, наявність стандартів, в т.ч. відкритих, побудова архітектури ІАС, готовність громадян до участі, наявність платформи для електронних закупівель, функціональність та зручність дизайну відомчого веб-порталу тощо.

В табл. 7 наведено результати оцінки індексу розвитку інформаційно-аналітичного забезпечення державного управління в Україні.

Їх аналіз показує, що рівень використання прикладних інформаційно-аналітичних програм в діяльності органів влади є низьким, як з огляду на їх відсутність, так і з огляду на компетенцію державних службовців, не високим є і рівень інформаційно-аналітичної підтримки надання електронних послуг.

Зазначені результати дають змогу зробити висновок про низький рівень електронної готовності до інформатизації адміністративної діяльності органів державної влади, в т.ч. її інформаційно-аналітичної складової.

Таблиця 6.
Індекси електронної готовності органів влади в Україні

Індекс	ЦОВВ	ОДА	РДА	Базові індикатори	ЦОВВ	ОДА	РДА
1	2	3	4	5	6	7	8
Організаційно-технічна база	56%	44%	29%	1. Індикатор Автоматизовані системи управління	62%	49%	37%
				2. Індикатор Інтеграція систем та даних	51%	44%	13%

				8. Індикатор Стандарти	59%	37%	35%
				11. Індикатор Безпека та персональні дані	62%	47%	45%
Сфера електронного управління	55%	45%	15%	2. Індикатор Інтеграція систем та даних	57%	44%	12%
				3. Індикатор Спроможність до інновацій	41%	39%	5%
				4. Індикатор Нормативно- правові акти	46%	30%	30%
				5. Індикатор Лідерство та стратегічне управління	56%	37%	4%
				6. Індикатор Інформація як послуга та ресурс	38%	42%	28%
				7. Індикатор Розвиток партнерських відносин	51%	41%	42%
				8. Індикатор Стандарти	64%	37%	20%
				9. Індикатор Доступ до навчання та підвищення кваліфікації в галузі комп'ютерної компетентності	79%	65%	13%
				10. Індикатор Розуміння та використання переваг ІКТ в управлінні	59%	64%	18%
				11. Індикатор Безпека та персональні дані	27%	47%	31%
				Фактори ефективності електронного управління	36%	15%	7%
Фактор 2 - Джерела аутентифікації автентичності персональних даних та їх володарів (реєстри, бази даних)	100%	26%	10%				
Фактор 3 - Безпечне зберігання та передача документів та інформації (eSafe)	13%	6%	3%				
				Фактор 4 - Відкриті стандарти для створення програм та інструментів е-урядування	11%	8%	1%
				Фактор 5 - Принципи архітектури е-управління для формування стратегії е-управління, заснованої на пріоритеті базових послуг і як керівництво з використання загальних інструментів та G2G послуг	23%	3%	1%
				Фактор 6 - Електронні послуги та електронні платежі - фінансові транзакції між державою та користувачами послуг (громадяни та бізнес)	59%	23%	5%
Наявність політичної волі взаємодії із громадянами	47%	23%	22%	1. Організаційно-правова готовність	57%	25%	25%
				2. Технічна готовність	24%	36%	35%
				3. Готовність громадян до участі	16%	7%	5%
Прозорість державних закупівель	27%	25%	28%	1. Платформа е-закупівель	38%	15%	0%
				2. Законодавче врегулювання	54%	35%	38%

Функціональність та зручність дизайну порталів державних послуг	56%	36%	38%	1. Національний портал (послуги, що надаються в національному масштабі)	57%	27%	22%
				2. Відомчий портал (послуги, що надаються вашою організацією)	29%	44%	44%
Наявність першочергових (базових послуг) для громадян та бізнесу у форматі Єдиного Вікна	29%	7%	10%	1. Базові послуги для громадян		5%	15%
				2. Базові послуги для бізнесу	52%	8%	6%

Таблиця 7.

Показники розвитку інформаційно-аналітичного забезпечення державного управління в Україні

№	Питання	Вага	ЦОВВ	ОДА	РДА
1	2	3	4	5	6
1.1	У нашій організації є прикладні програми, які використовуються для підготовки аналітичних документів з використанням статистичної інформації	0,0159	24	22	10
1.2	У нашій організації державні службовці використовують аналітичні прикладні програми	0,0004	22	12	1
1.3	У нашій організації існує план впровадження ІКТ в інформаційно-аналітичну діяльність	0,0057	79	68	18
1.4	У нашій організації існує робоча група з розробки, адаптації, обґрунтування використання, удосконалення прикладних програм для інформаційно-аналітичного забезпечення	0,0085	56	33	10
1.5	У нашій організації розробляються прикладні програми для інформаційно-аналітичного забезпечення	0,1357	33	31	18
2.1	Застосування спеціального програмного забезпечення для аналізу дає точний результат	0,0207	84	64	68
2.2	Застосування спеціального програмного забезпечення для аналізу дозволяє вирішити задачі, які не можна вирішити шляхом неавтоматизованої або слабко автоматизованої аналітики	0,3103	53	46	41
2.3	Процес розробки / закупівлі прикладних програм для інформаційно-аналітичного забезпечення задовольняє вимогам в них за змістом, термінами здійснення	0,0014	18	15	7
3.1	У нашій організації здійснюється автоматична обробка результатів надання електронних послуг	0,0623	33	28	20
3.2	У нашій організації наявна автоматизована електронна можливість планування надання електронних послуг	0,0069	14	10	15
4.1	У нашій організації передавання аналітичних даних є безпечним	0,0038	88	78	78
4.2	У нашій організації отримання вхідних даних для обробки здійснюється в електронній формі	0,0012	67	65	10
4.3	У нашій організації експорт результатів аналітики для інших підрозділів здійснюється в електронній формі	0,0739	60	48	38
4.3	У нашій організації експорт результатів аналітики для інших підрозділів здійснюється в електронній формі	0,0739	60	48	38
4.4	Імпорт та експорт аналітичних даних інтегровано в систему електронного документообігу	0,0208	56	40	6
5.1	У нашій організації компетентність в сфері ІКТ є критерієм найму (професійного зростання) на посади, пов'язані з аналітичною діяльністю	0,1849	54	48	36
5.2	У нашій організації державні службовці мають достатню компетентність у сфері ІКТ	0,0396	34	30	25

5.3	У нашій організації здійснюється систематичне навчання та підвищення кваліфікації з питань ІКТ	0,1079	24	15	15
	Індекс розвитку інформаційно-аналітичного забезпечення (Рівень функціональності інформаційно-аналітичного забезпечення)		46	39	31

(складено авторами)

Висновки і перспективи подальших досліджень. Аналіз наявності у домогосподарствах України комп'ютерів, ноутбуків та мобільних телефонів показав стабільну тенденцію їх зростання.

Аналіз основних показників інформатизації підприємств, в т.ч. підприємств, що надають адміністративні та допоміжні послуги свідчить, що рівень інформатизації бізнес-процесів на підприємствах є середнім (з урахуванням напрямів використання комп'ютерної техніки), однак рівень взаємодії з органами державної влади є недостатнім, зміст такої взаємодії, в основному, зводиться лише до надання звітності в електронному вигляді, тоді як отримання адміністративних послуг і подання пропозицій для участі в тендерах через інформаційні мережі реалізуються дуже слабо.

Україна має середній рівень інформатизації державноуправлінських процесів. Крім того, слід відзначити, що на фоні інших, особливо європейських, країн Україна має значно гіршу динаміку впровадження елементів е-урядування в систему державного управління, зростає розрив між Україною та найбільш ефективними країнами аспектах якості надання онлайн-послуг та участі в е-урядуванні, які значною мірою визначають обсяги інформаційно-аналітичної роботи в органах влади.

Рівень використання прикладних інформаційно-аналітичних програм в діяльності органів влади є низьким, як з огляду на їх відсутність, так і з огляду на компетенцію державних службовців, не високим є і рівень інформаційно-аналітичної підтримки надання електронних послуг.

Зазначені результати дають змогу зробити висновок про низький рівень електронної готовності до інформатизації адміністративної діяльності органів державної влади, в т.ч. її інформаційно-аналітичної складової.

Список літератури.

1. Голобуцкий А. Цифровая демократия: реалии и перспективы. *Электронное правительство и электронная демократия: сб. докладов. II Междунар. конф.*, Киев. 12 апр. 2002 г. - К., 2002. - С. 37 - 39.
2. Чукут С. А., Клименко І. В., Линьов К. О. Електронний уряд: наук.-практ. довід, / за заг. ред. С. А. Чукут. - К. : Вид-во НАДУ, 2007. - 76 с.
3. Фурашев В. М., Ланде Д. В., Григор'єв О. М., Фурашев О. В. Електронне інформаційне суспільство України: погляд у сьогодення і майбутнє: монографія - К. : Інжинірінг, 2005. - 164 с.
4. Семенченко А.І. Концептуальні засади розвитку електронного урядування в Україні. - К., 2009. - 82 с.
5. Концепція розвитку електронного урядування в Україні від 13 жовт. 2010р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua>.
6. Семенченко А. Організаційно-правові механізми державного управління розвитком електронного урядування в Україні в контексті інформаційної безпеки та інтеграції в ЄС. *Наука і оборона.* – 2013. – № 3. – С. 14-20.
7. Томашевський О. М., Цегелик Г. Г., Вітер М. Б., Дудук В. І. Інформаційні технології та моделювання бізнес-процесів. Навч. посіб. – К.: «Видавництво «Центр учбової літератури», 2012. – 296 с.
8. Наявність у домогосподарствах товарів тривалого користування (за даними вибіркового опитування домогосподарств у жовтні 2010 року): статистичний зб. – К. : ДКСТУ, 2011. – 156 с.
9. Наявність у домогосподарствах товарів тривалого користування (за даними вибіркового опитування домогосподарств у жовтні 2012 року): статистичний зб. – К. : ДКСТУ, 2013. – 157 с.
10. Наявність у домогосподарствах товарів тривалого користування (за даними вибіркового опитування домогосподарств у жовтні 2014 року): статистичний зб. – К. : ДКСТУ, 2015. – 157 с.
11. Харченко В. В., Онишук В. Р. До питання інформаційного забезпечення управління аграрного підприємництва. *Інноваційна економіка.* – 2013. – № 5 (43). – С. 332-336.
12. United Nations E-Government Survey 2010: Leveraging e-government at a time of financial and economic crisis. URL: <https://publicadministration.un.org/egovkb/Portals/egovkb/Documents/un/2010-Survey/Complete-survey.pdf>.
13. United Nations E-Government Survey 2014: E-Government for the Future We Want. URL: <https://publicadministration.un.org/egovkb/en-us/Reports/UN-E-Government-Survey-2014>.

References.

1. Holobutskyj, A. (2002), "Digital democracy: realities and prospects", *Jelektronnoe pravitel'stvo i jelektronnaja demokratija : sbornik dokladov* [E-government and e-democracy: a collection of reports.], II Mezhdunarodnaja konferencija

[II International Conference], April 12th, Kiev, Ukraine, pp. 37 - 39.

2. Chukut, S.A. Klymenko, I.V. and Lyn'ov, K.O. (2007), *Elektronnyy uryad : naukovopraktychnyy dovidnyk* [E-Government: A Scientific and Practical Handbook], Vydavnytstvo NADU, Kiev, Ukraine, p. 76.

3. Furashev, V.M. Lande, D.V. Hryhor'iev, O.M. and Furashev, O.V. (2005), *Elektronne informatsijne suspil'stvo Ukrainy: pohliad u s'ohodennia i majbutnie: monohrafiia* [The electronic information society of Ukraine: a look into the present and the future: monograph], Inzhynirin, Kiev, Ukraine, p. 164.

4. Semenchenko, A.I. (2009), *Kontseptseptual'ni zasady rozvytku elektronnoho uryaduvannya v Ukrayini* [Conceptual foundations of the development of e-government in Ukraine], Kiev, Ukraine, p. 82.

5. The Verkhovna Rada of Ukraine, "The concept of eGovernment development in Ukraine from October 13, 2010" *Kontseptsiya rozvytku elektronnoho uryaduvannya v Ukrayini vid 13 zhovt. 2010r.*, available at: <http://zakon2.rada.gov.ua> (Accessed 04 Dec 2019).

6. Semenchenko, A. (2013), "Organizational and Legal Mechanisms of Public Administration in the Development of E-Governance in Ukraine in the Context of Information Security and Integration in the EU", *Nauka i oborona*, vol. 3, pp. 14-20.

7. Tomashevs'kyy, O.M. Tsehelyk, H.H. Viter, M.B. and Duduk, V.I. (2012), *Informatsiyni tekhnolohiyi ta modelyuvannya biznes-protsesiv. Navchal'nyy posibnyk* [Information technology and business process modeling. Tutorial], Vydavnytstvo «Tsentru uchbovoyi literatury», Kiev, Ukraine, p. 296.

8. *Nayavnist' u domohospodarstvakh tovariv tryvaloho korystuvannya (za danymy vybirkovoho opytuvannya domohospodarstv u zhovtni 2010 roku): statystychnyy zbirnyk* [Availability of durable goods in households (according to the sample of households in October 2010): statistical summary] (2011), DKStU, Kiev, Ukraine, p. 156.

9. *Nayavnist' u domohospodarstvakh tovariv tryvaloho korystuvannya (za danymy vybirkovoho opytuvannya domohospodarstv u zhovtni 2012 roku): statystychnyy zbirnyk* [Availability of durable goods in households (according to the sample of households in October 2012): statistical summary] (2013), DKStU, Kiev, Ukraine, p. 157.

10. *Nayavnist' u domohospodarstvakh tovariv tryvaloho korystuvannya (za danymy vybirkovoho opytuvannya domohospodarstv u zhovtni 2014 roku): statystychnyy zbirnyk* [Availability of durable goods in households (according to the sample of households in October 2014): statistical summary] (2015), DKStU, Kiev, Ukraine, p. 157.

11. Kharchenko, V.V. and Onyshchuk, V.R. (2013), "On the issue of information support of the management of agrarian entrepreneurship", *Innovatsiyna ekonomika*, vol. 5 (43), pp. 332-336.

12. United Nations E-Government Survey 2010: Leveraging e-government at a time of financial and economic crisis, available at: <https://publicadministration.un.org/egovkb/Portals/egovkb/Documents/un/2010-Survey/Complete-survey.pdf> (Accessed 04 Dec 2019).

13. United Nations E-Government Survey 2014: E-Government for the Future We Want, available at: <https://publicadministration.un.org/egovkb/en-us/Reports/UN-E-Government-Survey-2014> (Accessed 04 Dec 2019).

Стаття надійшла до редакції 20.11.2019 р.